

INTERJÚ BARNÁ ILONÁVAL

I. A foglalkozás rövid összefoglalása

A foglalkozás célja, hogy elmélyítse és új nézőpontba helyezze az 1956-os forradalomról és szabadságharcról tanultakat, illetve különféle etikai problémákat is megvitathassanak a tanulók. Feldolgozását elsősorban 12. évfolyamon ajánljuk, különös tekintettel fakultációs (esetleg szakköri vagy érettségi előkészítő) csoport számára, ahol például az emelt szintű történelem érettségi egyik kulcskompetenciája, a kritikai érzék és a történelmi eseménnyel kapcsolatos több nézőpontú megközelítés elvárás. A témakör lehetőséget ad az érvelő vitára is, így a történelemóra mellett etikaórán is alkalmazható.

Elsősorban **összefoglaló, ismétlő-rendszerező órának** ideális.

Nevelési célok: A tanuló felismeri, hogy amikor egy esemény bekövetkezett az okait kutatjuk, nemcsak azt a kérdést kell feltenni magunknak, hogy miért következett be az esemény, hanem azt is, hogy miért nem valami más történt helyette. Átlátja, hogy nehéz történelmi helyzetben az emberek nézeteit, döntéseit és cselekedeteit élethelyzetük miként befolyásolja.

Megismeri és átérzi a forradalom és szabadságharc hőseinek és áldozatainak a sorsát, szolidáris velük.

Képes felhasználni különböző visszaemlékezők adatközléseit, kiszűrve azok szubjektív elemeit, objektív történelmi kép kialakítása céljából az adott korról.

Kerettantervi fogalmak, nevek, topográfiai és kronológiai adatok:

Forradalom (és ellenforradalom), propaganda, Rákosi-rendszer, Kádár-rendszer, Magyar Dolgozók Pártja (MDP), belügyminisztérium, népköztársaság, ÁVH, besúgó hálózat, egypártrendszer, pártállam, reakció, intervenció.

Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Kádár János, Nagy Imre.

Az 1956-os forradalom főbb fővárosi helyszínei: 1945, 1956. október 23., 1956. november 4.

Az óraelem felhasználásának vázlatos összefoglalása:

- Órát megelőző házi feladat (a videó megtekintése)
- Órai ellenőrzés, majd a filmes interjú irányított kérdések általi frontális megbeszélése, vita generálása, majd az elhangzottak összegzése.
- Házi feladat (egyéni vagy csoportos munkában)

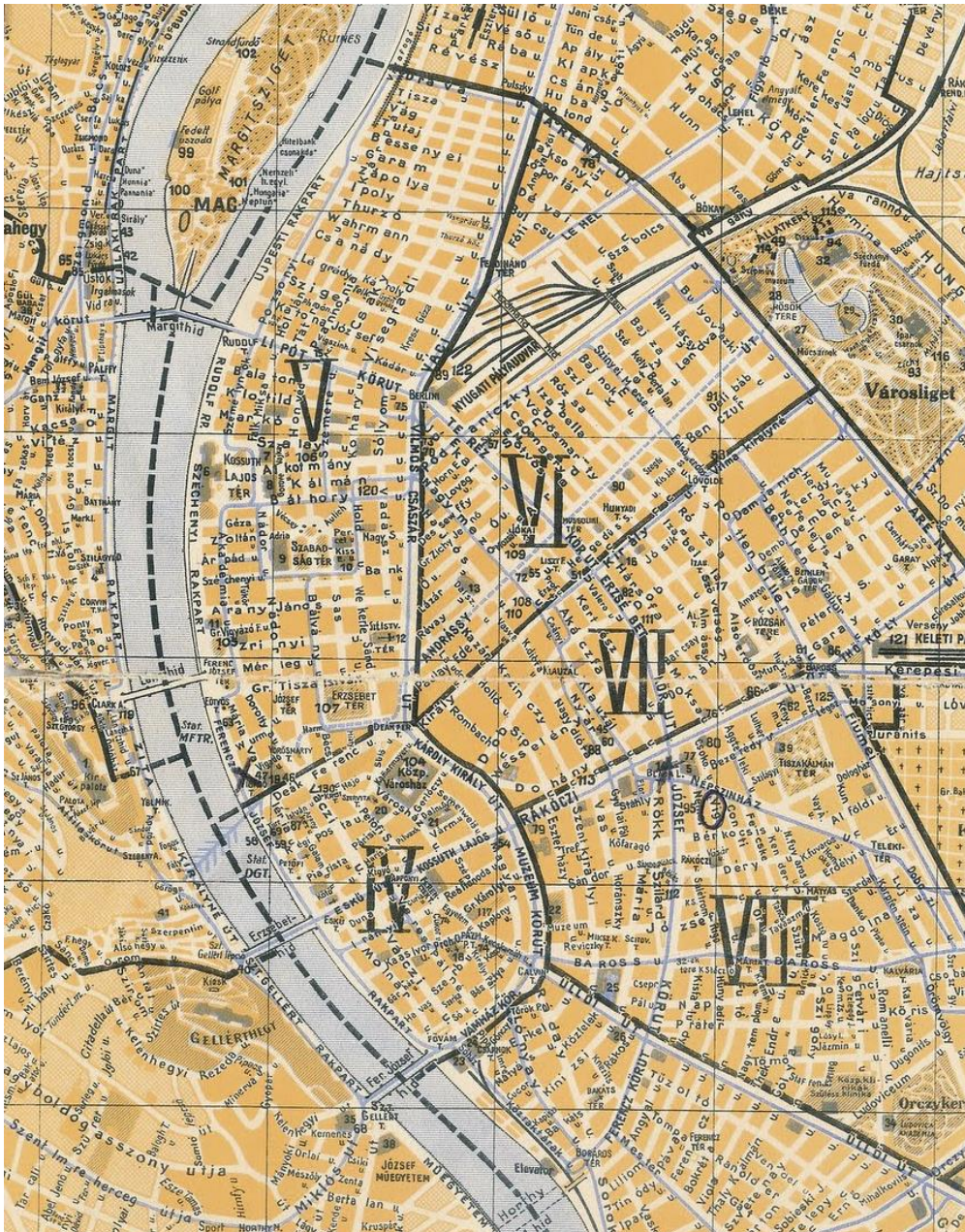
A tananyagegységet **szóbeli értékelés zárja**, ám ha gondoljuk, az otthon elkészített **szorgalmi feladatokra érdemjegyet adhatunk**.

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történelmi kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

II. Az óra előkészítése

Házi feladat az órát megelőzően: tekintsek meg a diákok a Barna Ilonával készült interjút!

A házi feladat elvégzését ellenőrizhetjük, ha arra kérjük a diákokat, hogy akár egyénileg, akár páros- ill. csoportmunkában jelöljék be az említett budapesti helyszíneket korabeli vagy mai térképen (pl. Google Map alkalmazás)!

Az interjúban említett budapesti helyszínek a következők: Műszaki Egyetem, Erkel Színház, Dózsa György út (Aréna út), Baross tér, Váci út, Nyugati pályaudvar, Parlament (Kossuth tér), amerikai nagykövetség (Szabadság tér), II. János Pál pápa (Köztársaság) tér, Keleti pályaudvar, Lehel tér (piac)

©Jelen szakmai anyag az „1956 – a magyar forradalom a legújabb történelmi kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzés (alapítási engedély száma: 27282/1/2016) keretében jött létre, amelyet a Prekog Alfa Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából szervezett. Az anyag minden üzleti célú felhasználása csak a nevezett szervezetek hozzájárulásával lehetséges.

56 interjú '56-ról – Módszertani segédanyag az „1956: a magyar forradalom a legújabb történelmi kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzéshez

III. Órai munka – az óra menete

Az órán elsősorban a megélt történelemmel, a nagy horderejű eseményekkel szemben a történelmet megélt kisember nézőpontjával foglalkozunk, a forradalom mindennapjaival.

Rávezető kérdések lehetnek: (3 perc)

Volt-e már olyan életedben, hogy valami miatt hosszú időn keresztül várakoznod kellett, mert leállt a tömegközlekedés? Hogyan viselkedtek az emberek a szituációban?

A konkrét interjúhoz kapcsolódóan: (17 perc a feladatutasítással együtt) – csoportmunka

Az egyik csoport (tanulói laptop vagy okostelefon segítségével) böngésszen az interneten, és gyűjtsön minél több információt arra vonatkozóan, hogy **milyen közlekedési eszközök jártak ekkor Budapesten!** (A trolibuszok számozásának érdemes utánanézni, az alábbi videóban is lehet érdekességeket hallani ezzel kapcsolatban: <https://www.youtube.com/watch?v=zKQTrCo746s> - (21:50-től))

Egy másik csoport nézzen utána, mi történt a budapesti pártszékház ostromakor! Számoljanak be az osztálytársaiknak négy-öt mondatban!

Egy harmadik csoport gyűjtsön **képeket az említett helyszínekről!** Ha jut idejük, keressenek képeket ezeknek a közterületeknek a mai állapotáról!

Egy negyedik csoport sorakoztasson fel érveket és ellenérveket, amelyeket az interjúban említett szülő mérlegelt, amikor a gyermekét rábízta kolléganőjére, az interjúalanyra – Barna Ilonára!

A feladatutasításokat előre elkészíthetjük kis kártyákra, hogy az ismertetéssel ne menjen az idő. Fontos, hogy a szükséges eszközöket előkészítsük az órát megelőzően. Ha nem szeretnénk erre a feladatra az órából időt szánni, feladhatjuk szorgalmi házi feladatnak is.

A csoportok mutassák be egymásnak az elkészült munkákat az osztály előtt! (15 perc)

Vitassák meg a gyerekek, hogy miért sajátos Barna Ilona elbeszélése 1956-ról! Vajon miért lehet izgalmas annak a története, akivel valójában semmilyen lényeges dolog nem történt egy nagy horderejű esemény kapcsán? Miért izgalmasak mégis az ilyen elbeszélések? (10 perc)

IV. Házi feladat projektmunkában

- A)** Nézzenek utána, milyen volt az Erkel Színház aznapi előadása! (Valóban Verdi Trubadúrját játszották aznap.) Keressenek visszaemlékezéseket, tényeket az előadással kapcsolatban! (Pl. a közönség kérésére aznap a Himnusszal kezdődött az előadás stb.)
- B)** Szorgalmi feladat elsősorban budapesti diákoknak: Készítsenek hasonló interjút 1956-ról idős rokonaitokkal, családi ismerőseikkel!

©Jelen szakmai anyag az „1956 – a magyar forradalom a legújabb történelmi kutatások tükrében” című akkreditált pedagógus-továbbképzés (alapítási engedély száma: 27282/1/2016) keretében jött létre, amelyet a Prekog Alfa Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány megbízásából szervezett. Az anyag minden üzleti célú felhasználása csak a nevezett szervezetek hozzájárulásával lehetséges.